

تجدد در عالم تربیت
بقلم آقای امین زاده مؤسس پیش آهنگی ایران

تربیت اجتماعی در پیش آهنگی

تربیت انفرادی و استقلالی بیشتر از طرف ساکسونیها بموقع اجرا گذارده شده و سبب پیشرفت و ترقی آنها بشمار میرود سایر مدارس عالم نیز اصول تربیت استقلالی را بکار برده، امریکا برای هر شاگرد يك نیم کت بکنفری ترتیب داده و همین قسم برای هر محصل جهت اشتغال در اعمال فیزیکی و شیمیائی يك میز و يك گنجه کوچکی تخصیص داده و برای جمع کردن نمونه حیوانات و نباتات و احجار صندوق مخصوصی برای هر شاگرد تهیه نموده، و بالاخره برای اینکه محصل بطور انفراد زراعت را بخوبی یاد بگیرد، يك قطعه زمین بری هر شاگرد معین کرد. مقایسه شاگرد با نفس خویش (نه نسبت برفقای دیگرش) نتیجه تربیت استقلالی و انفرادی است ولی از آنجا که امروز عالم رو با اجتماع میرود و قوه اجتماع بالا ترین قوتها است تربیت انفرادی و استقلالی تنها سبب پیشرفت يك قوم شناخته نمیشود بلکه تربیت اجتماعی و تنمیه دادن ملکات و قوائیکه جونرا در حیات اجتماعی موفق نماید از وظایف اساس مدرسه پرورشگاهها بشمار میرود هر چند در مدارس ما تربیت انفرادی و استقلالی چنانکه شاید و باید تأسیس نیافته و بلکه برای تربیت قدر و قیمتی قائل نیستیم. ولی هر گاه خواسته باشیم در دنیای امروز زندگی کنیم لازم است امریکا و اروپا را در فن مهم تربیت تعقیب نمائیم و واقعیکه آنها در تربیت اطفال و جوانان ملاحظه مینمایند در مدارس خود تطبیق کنیم.

تربیت انفرادی و استقلالی در مدارس ما فقط در حل يك مسئله حسابی یا از بر کردن يك شعر! دیده میشود، و الا تربیت عملی یا پیش آهنگی که حقیقه تنمیه دهنده ملکات انفرادی و استقلالی طفل و جوان است در مدارس ما مفقود و معدوم است آری چه بسیار اتفاق میافتد محصلی از

مدارس ما تصدیق میگیرد در حالتیکه 'هوش'، 'ذکاوت'، 'معلومات درسیش' در حدودیکه باو تدوین شده است بسیار خوب است ولی متأسفانه در اعمال اجتماعی ضعیف و ناتوان است در صورتیکه ما امروز بتریتیکه محصلرا برای برآوردن آمال جامعه و فداکاری در راه وطن آماده نمابد محتاج تربیم، امروز تربیت حقیقی رواجتماع میرود و اجتماع آخرین و بهترین وسیله برای سعادت يك قوم تلقی میشود جمعیتهای بزرگ امریکا و اروپا، کمپانیها شرکتها قوایی هستند که ملل ضعیفه را تهدید مینمایند ولی ما بیشتر بظواهر تمدن اروپا نظر نموده از اسباب و علل حقیقی آن غافلیم. در ایران عده کمی از رجال عالم و فعال در زندگانی استقلالی یافت میشود ولی اینها از اشتغال در حالت اجتماع عاجزند. در ایران عدم دوام جمعیتها عدم تشکیل شرکتها و بالاخره عدم اعتماد مردم بیکدیگر نتیجه پرورش نیافتن روحیات اجتماعی است، مدارس در این باب وظیفه خود را نسبت بجامعه ادا ننموده و هنوز باین حقیقت کاملاً پی نبرده است.

۴۰۸

امروز در امریکا شخص عالمیکه بوطن خود خدمتی ننماید مورد قدر شناسی واقع نمیشود. بلکه شخصیکه کمتر علم داشته ولی بیشتر بجامعه خدمت نموده باشد بر عالمیکه بجامعه خود خدمت ننموده است ترجیح دارد اهمیت امریکا بر این است شخص نباید بعلم خود بلکه بخدمتیکه نسبت به جامعه نموده است افتخار نماید.

از توضیحات فوق معلوم میشود تربیت اجتماعی و وطنی یکی از اساسهای مهم است که باید در مدارس عملی شود. پیش آهنگی برای عملی کردن این اصل بزرگ ایجاد شده است. و برای ایران امروز که رابطه ملیت و اساس حیات اجتماعی در آن محکم نیست مهمتر از ممالک متمدنه اروپا و امریکا است.

آیا جوان پیش آهنگ در سایه تربیت پیش آهنگی چگونه اجتماعی بار می آید :

۱ - هرگاه بتشکیلات پیش آهنگی نظری بیفکنید خواهید دید که هر هشت یا شش پیش آهنگ را يك وکیل جوقة است که بامور افراد

خود رسیدگی نموده مشغول تکمیل لوازم آن میباید. سایر افراد لازم است بویکل جوقة خود اطاعت نموده و اوامر او را محترم شمارند. افراد جوقة با وکیل جوقة خود برای تکمیل نواقص علمی و تربیتی اجتماع و تصمیمات لازمه را اتخاذ نموده و بر رئیس خود میگویند، تمام جوقة های يك مدرسه دارای يك رئیس پیش آهنگان مدرسه است که او را محترم می شمارند و او امریکه ایشان از معلم پیش آهنگی میگيرند بویکل جوقة و افراد ابلاغ میکنند. احترامات متقابل که پیش آهنگان نسبت بیکدیگر دارند صمیمیت و روح اجتماع حقیقی را تأیید و تقویت مینماید.

غالب جمعیتهایی که در ایران تشکیل میشود در سر انتخاب رئیس یا نائب رئیس از بین میرزند، تا قبل از آنکه نظامنامه نوشته نشده و هنوز وقت انتخاب هیئت رئیسه نرسیده اعضا با یکدیگر گرم هستند. روزی که انتخابات بمیان می آید روز نفاق و خود کشی یا بهم زدن اصل موضوع است در جلسات اجتماعی ما غالباً افراد بمنفعت جمعیت و جاهه اعتنائی نداشته و فقط منظور اینست حرفی که زده است ولو اینکه غلط هم باشد باید از طرف اعضا پذیرفته شود. لهذا هیچ دلیل و منطقی او را اقناع نمی نماید. زیرا کلام خود را پس گرفتن هر چند هم غلط مضر یا مهلك باشد عیب و موجب کسر شأن است!

حالت روحی فوق برای این است که تاکنون در ایران تربیت اجتماعی متداول نبوده، دید و بازدید را نمیتوان نتیجه تربیت اجتماعی دانست، بلکه بیشتر مؤید تربیت افراد و جلب منافع شخصی است. گاهی اتفاق می افتد میان يك جمعیت بزرگی يك عضو فاسد تمام هستی جمعیت را بباد میدهد. و جمعیتی را که با هزاران فداکاری تأسیس یافته و خدماتی شایان نموده بواسطه يك تأثر جزئی تباه و نابود میسازد.

۲ - پیش آهنگان هنگام اجراء عملیات دارای حیات اجتماعی بسیار شیرینی میباشند. مثلاً هرگاه خواسته باشند پلی درست کنند، هر جوقة يك ذوقته چوبی را با نظم و ترتیب مخصوصی درست کرده. بعد هر دو جوقة ذوقته های خود را با یکدیگر ربط نموده، مشغول قسمتهای دیگر پل میشوند، و قتیکه انسان فعالیت و انرژی پیش آهنگان را هنگام

عملیات ملاحظه مینماید بی اختیار مسرور و مبتهج گشته بحقیقت حیات پی میبرد. پیش آهنگان عملاً حس میکنند که این پل بزرگ با معاونت همگی بدست آمده و نتیجه مساعی تمام برادران پیش آهنگ است.

اشتغال پیشاهنگان در قسمتهای صنعتی، تشکیل هر مها، درست کردن برجها، بازیها کاملاً یک حیات شیرینی را که متضمن تکافل اجتماعی است بما نشان میدهد. چون پیش آهنگ در کودکی بوسیله اجتماع اعمال برجسته و مهمی بجا میآورد در آتیه از حیات اجتماعی گریزان نخواهد بود. و بحیات اجتماعی خیانت نموده بوجوب تقسیم اعمال میان افسراد جامعه عملاً اعتراف خواهد نمود.

۳ - پیش آهنگان هر مدرسه یا هر شهر دارای انجمنهای فرعی هستند از قبیل انجمن نمایش، انجمن، نظافت و پاکیزگی، انجمن نطق و کنفرانس، انجمن موزیک و غیره، انجمن موظف است نتایج اعمال خود را هر (۱۵) روز یکمرتبه بمعلم پیش آهنگی راپرت دهد، مثلاً انجمن نظافت در طرز پاکیزگی چند پیش آهنگ تغییراتی بوجود آورده؟ انجمن نطق چه مقالات مهیج وطنی و ملی تهیه نموده؟ انجمن نمایش چند پیس اخلاقی، تربیتی و وطنی بمفرض نمایش گذارده؟ انجمن موزیک چه آهنگهای تازه تهیه کرده است، بوسیله انجمنهای فوق الذکر محصل روحاً اجتماعی بار میآید. و اجتماع یکی از عادات اساسی وی میگردد، مدارس امریکا در تربیت اجتماعی از ممالک اروپا خیلی پیش افتاده و اصلاحاتی که در این راه مینمایند یک دوره تازه در تربیت باز نموده است.

وقتی انجمن نظافت یکی از مدارس هر قدر در نظافت یکی از محصلین پیش آهنگ سعی میکرد موفق نمیشد، تا در انتخاب ثانی همان پیش آهنگی که بنظافت خود اهمیت نمیداد جزو اعضاء انجمن نظافت انتخاب گردید. ازان بعد پیش آهنگ مذکور نمونه نظافت و پاکیزگی شد و پاکیزگی عادت وی گردید. این است که کرولیوبا کر امریکائی میگوید «سابقاً مردم گمان میکردند بچه نباید آرزوهای خود را نسبت ببازی یا کارهای اجتماعی اظهار نماید. درحالتیکه تمام آمال اولیاء اطفال این است که اولاد

آنان بزودی فکرأ، اخلاقأ، بدناً رشد نموده بزودی مرد شوند. پس باید اولیاء اطفال حیات خصوصی طفل را مطالعه کنند. بامال و آرزوهای طفل گوش دهند . «

آنچه را که خداوند متعال از غرابز در طفل آفریده برای اینست که او درآتیه برای خویش و جامعه فردی کامل و مفید گردد . ولی ما عادات قدیمه و سقیمه خود را بیشتر دوست میداریم . حتی اگر عادات سوء مارا بخاك مذلت هم بنشانند در عقیده خود ثابت واز آنها دست بردار نیستیم . باید دانست و قبول کرد هر گاه اطفال را از اعمال و بازیهای اجتماعی بازداشتیم و آنها را بنشستن در کنج خانه مجبور نمودیم خود را گول زده ایم ، چه که اطفال برای اظهار غریزه اجتماعی خود دورهم گرد آمده بدون داشتن مربی صحیح بطور اجتماع زندگی میکنند فحشها و حرفهای نامالایم ، بازیهای غیرصحیح در کوچه و خیابان برای این است که ما هنوز در مدرسه بحیات اجتماعی قائل نشده ایم و قبول نکرده ایم که مدرسه باید عیناً دنیای امروز را نشان دهد و محصل را با اسلحه لازمه تجهیز نموده برای جامعه مفید و فداکار بازآرد .

احمد امین زاده ، معلم علوم تربیتی و رئیس سابق معارف ایالت فرات

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

همسایه بد

اسب بی نظیری را برای ابومسلم خولانی هدیه فرستادند ، صاحب منصبان و رؤسای قشون همه از بال و پیکر آن تعجب میکردند . ابومسلم پرسید که این اسب برای چه خوب است گفتند برای رو برو شدن با دشمن ، گفت خیر ! گفتند برای جهاد در راه خدا ، گفت نه ، گفتند پس برای چه خوب است ؟ جواب داد : برای سوار شدن و از همسایه بد فرار کردن .